

Tlf. 33 12 21 36
Mob. 94 41 92 25
Fax. 33 18 15 90

NNN-klubben ved
FARRIS
fabrikken

PB 2082
3255 Larvik

Larvik, 5. mai 1999

Til:
NNN-klubbliderne i Ringnes
Klubbstyret på Farris
NNN avd. 40
LO i Larvik og Lardal
NNN v/Eystein Gaare

Konferanse om yringsfrihet i et arbeidsforhold

I forbindelse med arbeidet som yringsfrihetskommissjonen er i ferd med å avslutte i forbindelse med revidering av yringsfrihetsparagrafen i grunnloven (§100) så ble det arrangert en konferanse 4.mai. 99

Undertegnede syntes det var verdt å prioritere en slik konferanse på bakgrunn av de reaksjonsformene Ringnes har benyttet overfor noen tillitsvalgte i forbindelse med yringer av ulike slag, i blant annet klubbaviser og offentlige medier.

Innledere var Sigurd-Øyvind Kambestad (LO), Kristin Clemet (NHO), Steingrim Wolland (advokat, har ført saker for menneskerettighetskommissjon i Strasbourg), Torleif Gjellebæk (rådmann i Fredrikstad) og Eivind Smith (Professor og medlem av yringsfrihetskommissjonen)

Nedenfor følger et kortfattet referat som jeg mener kan være av interesse for enkelte av oss. Det er viktig og merke seg at referatet kun omfatter forholdet yringsfrihet og lojalitetsplikt overfor arbeidsgiver i forhold til hvorvidt det foreligger et lovbrudd eller ikke.

Kambestad (presiserte at uttalelsene gitt på konferansen ikke binder LO)

- I forhold til interne yringer så finnes det eksempler på oppsigelser for tidsbruk ved ytringen, ikke på selve innholdet.
- Rassistiske/nynazistiske holdninger ytret offentlig, særlig dersom det virker støtende blant arbeidskollegane er gyldige oppsigelsesgrunner.
- Brudd på reell taushetsplikt kan være oppsigelsesgrunn, det er få ting som er reellt taushetsbelagt i henhold til lovverket.
- Avdekking av ulovlige/kritikkverdige forhold er normalt ikke straffbart. En bør søke interne løsninger før en fremfører informasjonen eksternt.
- Ytringer om eget saksfelt, kan i sterkere grad være lovlig og ytre seg om på **egne** vegne sett fra **egget synspunkt**.

Kristin Clemet (presiserte at uttalelsene gitt på konferansen ikke binder NHO)

- Frie ytringer – til skade for arbeidsgiver ? NEI, men det kan være lojalitetsbrudd.
- Arbeidsgiverne har også lojalitetsplikt overfor ansatte.
- Kompetansesamfunnet gjør at skillelinjene mellom arbeidsgiver og arbeidstaker viskes ut. Dette betyr at tillit og ”gulrot”-politikken blir en viktigere ledelsesfaktor enn ”pisken”
- Internavisa i NHO. Det er ikke administrasjonen som er oppdragsgiver, men de ansatte. Og så lenge de ansatte er fornøyd, så har ikke ledelsen noe med hva som står der selv om de er misfornøyd med innholdet.

Steingrim Wolland

- §61 og 66 i Arbeidsmiljøloven bør vise til menneskerettighetskonvensjonen.
- Ingen spesielle begrensninger på ytringsfriheten i en intern fagforeningsavis. Opplaget og sjansen for spredning utenfor medlemsmassen kan være avgjørende for om informasjonen er offentlig eller intern.
- Målet for ytringen har betydning. Sann informasjon til offentligheten er lov. Det er rom for å ha respekt for at ansatte/tillitsvalgte kan ytre seg i forbannelse, særlig om ulovlige/kritikkverdige forhold.

Eivind Smith

- Ytringsfrihetskommisjonen er i hovedsak ikke engstelig for uttalte ytringer, men for **ikke uttalte ytringer**.
- Åpenhet skader sannsynligvis ikke bedriften på lang sikt.

Min tolkning/kommentar

Utifra det som er sagt på konferansen så mener jeg helt bestemt at ingen av de uttalelsene som er gitt av ansatte/tillitsvalgte i de årene jeg har oversikt over, på noen som helst måte er ulovlige i henhold til ytringsfriheten og lojalitetsplikten overfor arbeidsgiver. Dog kan det tenkes at enkelte uttalelser av andre grunner burde vært usagt. **Det kan tenkes at enkelte av arbeidsgivers tiltak overfor tillitsvalgte som har som målsetting og begrense ytringsfriheten, kan være ulovlige.**

Det ble også sagt som svar på en kommentar fra salen, at de tillitsvalgte står mye friere i forhold til ytringer og lojalitetsplikt enn andre ansatte. Dette med bakgrunn i at på mange områder så er det de ansatte som er oppdragsgiver, ikke arbeidsgiver.

Men det er en ting som vi kanskje burde tenke over, og det er det Eivind Smith sier om at ytringsfrihetskommisjonen er mest bekymret over alle de tingene det ikke blir sagt noe om. Dette gir et sterkt signal om hvilken retning lovgiver kan tenke seg i forhold til ytringer i Norge.

Med vennlig hilsen

Thor Åge Christiansen